OLIMPIADA NAȚIONALĂ „LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ"
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
21 martie 2026
NIVELUL 1 – clasele a V-a și a VI-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție precizările de mai jos.

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de trei ore.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește cu atenție fiecare text, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I **44 de puncte**

Agnes și cheia viselor

de Tuutikki Tolonen

— Ne plimbăm prin Harmala, dar astăzi Oscar are voie să decidă direcția.

— Harmala prin ochii unui câine de vânătoare, aprobă Pilaf. O nouă perspectivă a unui vechi peisaj. Interesant! [...]

Pilaf aruncă o privire la ecranul telefonului. Un zâmbet larg i se așternu pe chip.

— Uau! exclamă el. Tata e într-adevăr plin de surprize! L-am întrebat despre Rauhala azi-dimineață și nu știa nimic. Însă, între timp, se pare că a făcut ceva cercetări.

Pilaf îi vârî telefonul sub nas. Pe ecran se vedea o hartă cu un X mare roșu pe ea. Agnes se încruntă.

— Și deci acolo e... începu ea, dar Pilaf nu se putu abține să nu o întrerupă.

— Rauhala e marcată pe hartă. Și se pare că nu-i departe de aici, la mai puțin de doi kilometri.

Agnes se uită la Oscar, care adulmeca satisfăcut iarba. Oare era în stare să meargă doi kilometri? Ei bine, acum nu aveau alte opțiuni. Poate că îl puteau căra în brațe dacă era neapărată nevoie.

— Să mergem, spuse Agnes.

Găsiră ușor drumul de țară. Era năpădit de vegetație și neîngrijit, iar la intersecție dădură peste vechiul indicator pe care scria Piiloniemi. Mare minune mare, Oscar nu părea obosit. Imediat ce ajunseră la drumul de țară, se puse să meargă vioi înaintea lui Agnes și a lui Pilaf, de parcă știa calea.

Drumul ducea tot mai adânc în pădure. Molizii stufoși se înălțau falnici, iar pădurea se întuneca în jurul lor. Se porni un vânticel și se făcu puțin răcoare.

— Să sperăm că n-o să plouă, spuse Agnes.

— 20% posibilitate de ploaie, răspunse Pilaf. Am citit prognoza meteo.

— Citești prognoza meteo? râse Agnes.

— Bineînțeles. Tu nu?

Agnes scutură din cap. Era agitată și nu se putea abține să nu se uite în stânga și-n dreapta. Oare zărise ceva printre copaci?

— Sunt lupi aici? Sau alte animale sălbatice?

Pilaf se uită la Oscar, care mergea înainte hotărât.

— Nu avem de ce să ne temem. Avem cu noi un câine de vânătoare cu experiență.

Agnes izbucni în râs.

— Serios! Cu experiență și de pe vremea lui Pazvante! Oare mai facem mult?

Pilaf se uită la harta de pe telefon

— Suntem aproape. Tot înainte.

Încetul cu încetul, pădurea de molizi se rări. Se zărea tot mai mult din cerul albastru senin, iar razele soarelui ajungeau iarăși să încălzească pământul.

Oscar începu să latre și alergă stângaci în față. Lesa se întinse.

— Ia uite! râse Agnes. Nu l-am văzut niciodată așa de sprinten. Ai văzut? Aproape că țopăia.

— Poate că l-a înțepat o viespe, zise Pilaf.

— Mie mi se pare încântat. Oare a văzut ceva interesant?

— Poate vreun animal sălbatic? spuse Pilaf.

Oscar o luase iute înainte, cât îi permitea lesa. Se uita nerăbdător la cei doi și dădea din coadă.

— Cred că a luat urma unui lup, care ne așteaptă mai în față, continuă Pilaf pe un ton de rău augur.

— Câinii de vânătoare au obiceiul să dea din coadă pentru lupi? întrebă Agnes.

— Poate că e vorba de lupi bătrâni, vechi cunoștințe, pe care nu le-a văzut de multă vreme, răspunse Pilaf.

Agnes izbucni în hohote, dar Oscar scânci și trase de lesă.

— Venim, venim, îi spuse Agnes. Așteaptă puțin.

Continuară pe drumul de țară aproape alergând, până ieșiră brusc din pădure. În fața lor se ivi o curte plină de iarbă înaltă. În mijlocul curții se înălța un conac de lemn ornamentat și dărăpănat.

— Am ajuns la destinație, spuse Pilaf și se holbă la vilă. E foarte... e mult mai frumos decât m-am așteptat.

Agnes nu spuse nimic. Se înfioră. Conacul era același cu cel din vis. Aceasta era curtea în care umblase în cămașă de noapte. Era absolut sigură. Acolo, pe veranda aceea ornamentată, stătuse femeia necunoscută și strigase la ea. Îi știuse până și numele. Cum era cu putință? Ferestrele întunecate ale conacului, cufundate în liniște, parcă se holbau la ea.

Agnes se uită la curtea invadată de vegetație și la ușa zdravănă de la intrare, care avea o scândură bătută în cuie pe deasupra. Peste tot domnea pustiul. Părea că nu mai călcase nimeni pe aici de ani de zile. Cu toate astea, totul părea straniu de familiar. Să mai fi fost aici vreodată?

Pilaf porni către vilă prin iarba care-i ajungea aproape până la talie. Oscar scânci nerăbdător și se uită la Agnes, care nu se clintea.

— Au, strigă Pilaf deodată și căzu.

— Ce s-a întâmplat? se sperie Agnes.

— E ceva aici, răcni Pilaf. M-am împiedicat de ceva.

Dădu iarba la o parte, ca să vadă mai bine.

— E o poartă aici, nu se vede de iarbă. Ai grijă să nu te împiedici de ea. E deschisă acum.

Agnes îl urmă ezitant.

— Oscar, nu mai trage! pufni ea.

Iarba îl înghițea cu totul, dar Agnes simțea lesa întinsă. Deodată, îi alunecă din mână și dispăru în iarbă.

— Vai, nu, strigă Agnes. Oscar, treci imediat înapoi!

Pilaf urmări cu privirea iarba care se mișca și rânji.

— O să se întoarcă în curând cu un lup la subraț.

— Nu glumi așa, tontule, zise Agnes îngrijorată, uitându-se în urma lui Oscar. Trebuie să-l prind. Nu e câinele meu, înțelegi? Dacă pățește ceva?

— N-o să pățească nimic. Probabil că a fugit spre vilă, spuse Pilaf. Hai să mergem după el.

Străbătură curtea până la conac și se opriră în fața treptelor care duceau pe verandă. Oscar nu se zărea nicăieri. Casa albă și dărăpănată trona imensă și tăcută dinaintea lor. Pervazurile și streșinile erau decorate cu sculpturi din lemn. Trebuie să fi fost o clădire foarte frumoasă odinioară. De fapt, încă era foarte frumoasă.

Oscar își făcu deodată apariția, dând din coadă.

— Aici erai! strigă Agnes, dar Oscar trecu pe lângă ea și se grăbi spre verandă, unde se opri în fața ușii. Se foia nerăbdător de colo-colo. Îi aruncă lui Agnes o privire, ca și când ar fi îndemnat-o să se grăbească.

Fata începu să râdă.

— Măi să fie! Vrea să intre înăuntru. Poate o fi senil.

— Mie mi se pare mult mai vioi decât azi-dimineață, spuse Pilaf.

Urcară treptele până la Oscar și încercară să se uite prin ferestrele situate de o parte și de alta a verandei. Nicio șansă, geamurile erau la distanță prea mare. Agnes coborî scările și observă un buștean acoperit cu mușchi lângă perete.

— Hai să-l rostogolim sub fereastră, veni ea cu ideea.

Pilaf apucă lesa lui Oscar și o legă de balustradă.

— Așteaptă acolo, îi spuse el câinelui.

— Pilaf, haide să mă ajuți, îl îndemnă Agnes. E foarte greu.

Nu le-a fost ușor să mute bușteanul, dar în cele din urmă l-au rostogolit până sub fereastră.

— Cine se uită primul? întrebă Pilaf în timp ce-și ștergea mâinile de pantaloni.

— Dacă e cineva acolo? întrebă Agnes.

Deodată, o cuprinse agitația.

Pilaf zâmbi.

— Nu mai locuiește nimeni aici. Uită-te și tu la curtea asta! Nimeni n-ar lăsa iarba să crească atât de înaltă, încât nici poarta să nu se mai vadă. Și scândura aceea bătută în cuie peste ușă nu ți-ar face viața prea ușoară, nu crezi?

Agnes se uită în jur. Desigur, Pilaf avea dreptate. Totuși, avea un sentiment straniu. De parcă nu ar fi trebuit să se afle aici. Liniștea care domnea peste tot nu prevestea nimic bun.

— Aruncă tu o privire întâi, spuse Agnes.

— În regulă.

Bușteanul era instabil și se cam clătina. Pentru o clipă, păru că avea să o ia la vale de îndată ce Pilaf se urcă pe el. Însă băiatul fu mai rapid și se prinse de tocul ferestrei. Bușteanul rămase neclintit și Pilaf își lipi fața de geam.

— Ei bine, ce se vede? întrebă Agnes entuziasmată.

Pilaf întoarse capul spre ea și răspunse:

— Văd o încăpere grandioasă, probabil o sală de bal. Presupun că ferestrele alea alăturate țin tot de ea.

— Acum pot să mă uit și eu? întrebă Agnes.

Pilaf sări de pe buturugă și Agnes se urcă la rândul ei pe bușteanul care se clătina. Se sprijini de perete și apoi își lipi și ea fața de sticla rece. La fereastră atârnau niște perdele subțiri de dantelă, dar dacă priveai suficient de atent, era ușor să vezi prin ele.

Sala de bal de dincolo de fereastră era într-adevăr grandioasă, așa cum o descrisese Pilaf. Încăperea era spațioasă și înaltă și toată mobila era distribuită de-a lungul pereților. De tavan atârnau două candelabre imense de cristal cu suporturi pentru lumânări.

Agnes își plimbă încet privirea prin cameră, încercând să memoreze cât mai multe detalii. Podeaua era făcută din scânduri late, vopsite în cenușiu. Într-un colț al sălii se afla un pian negru, strălucitor, cu capacul deschis și o partitură muzicală pe stativ. Arăta de parcă cineva tocmai s-ar fi ridicat de pe scaun și ar fi părăsit camera. Lângă pian era o ușă dublă din oglindă, cu una dintre părți deschisă. Agnes inspiră adânc. [...]

— Vreau să văd ce se află de cealaltă parte a verandei, spuse ea, sărind jos. [...]

Sub fereastră creșteau tufe mari de trandafiri, din care răsuna un bâzâit constant.

— Viespi, observă Pilaf. Nu putem rostogoli bușteanul acolo. Păcat, văd că nu sunt perdele la fereastra aia.

Pilaf aruncă o privire la ceas.

— Uf, trebuie să fiu acasă într-o jumătate de oră, i-am promis tatălui meu. Putem veni în altă zi?

Bușteanul se rostogoli imediat în iarbă.

Agnes dădu din cap fără să fie prea convinsă. De fapt, Oscar ar fi trebuit să fie acasă cu mult timp în urmă.

— Ce-ai zice de mâine? propuse ea.

Traducere din limba finlandeză de Sigrid Crasnean

A. (10 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)
Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Cei doi copii vor să ajungă la
   a. Harmala.
   b. Pazvante.
   c. Piiloniemi.
   d. Rauhala.

2. Când ajung la drumul de țară, Oscar
   a. pare extrem de obosit.
   b. fuge după o sălbăticiune.
   c. este înțepat de o viespe.
   d. merge vioi în fața copiilor.

3. În pădure, Agnes se teme că va veni ploaia, fiindcă
   a. citise prognoza meteo pe telefon.
   b. molizii erau înalți și se înnorase.
   c. adia vântul și se făcuse răcoare.
   d. se zărea cerul înnorat al dimineții.

4. Liniștea care învăluia conacul
   a. o neliniștește pe Agnes.
   b. îl relaxează pe băiat.
   c. îl entuziasmează pe Oscar.
   d. o face să zâmbească pe fată.

5. Când se uită pe fereastra conacului, copiii văd
   a. o casă dărăpănată.
   b. o curte părăsită.
   c. o sală de bal.
   d. o verandă lungă.

B. (8 puncte: 1 punct pentru fiecare idee plasată corect)
Stabilește ordinea logică și temporală a următoarelor idei ale textului, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos.

1. Atenția lui Agnes este atrasă de un pian deschis.
2. Copiii caută o modalitate de a se uita înăuntrul conacului.
3. Pădurea devine tot mai întunecoasă și neliniștitoare.
4. Fiindcă se făcuse târziu, copiii sunt nevoiți să amâne explorarea conacului.
5. Cu ajutorul neașteptat al tatălui lui Pilaf, copiii află direcția spre locul căutat.
6. Copiii descoperă modalitatea de acces în curtea conacului.
7. Dincolo de pădure se ivește un spațiu invadat de vegetație, în mijlocul căruia se ridică o clădire veche.
8. Oscar este agitat și vrea să intre în conac.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)
Răspunde, pe foaia de concurs, în enunțuri, la fiecare dintre cerințele de mai jos.
1. Precizează două aspecte care sugerează că acel conac nu mai era locuit.
2. Menționează motivul pentru care Agnes nu vrea să privească prima pe fereastra conacului.
3. Prezintă o trăsătură a lui Pilaf care se desprinde din modul în care reacționează la temerile lui Agnes din pădure.
4. Explică de ce totul i se părea lui Agnes *straniu de familiar*.

D. (14 puncte)
Imaginează-ți că ești unul dintre copiii care au descoperit conacul din pădure.

Redactează o pagină de jurnal, cu data de 21 martie 2026, de cel mult 20 de rânduri, în care să surprinzi stările contradictorii pe care ți le-a provocat acest loc, valorificând detalii din textul dat.

SUBIECTUL al II-lea — 30 de puncte

România atractivă, primul program național de susținere a turismului cultural-istoric, a luat startul în 2023 și se va finaliza în iunie 2026.

În cadrul proiectului a fost dezvoltată cea mai complexă platformă multimedia de promovare a turismului cultural. Obiectivele culturale, cum sunt castelele, cetățile, casele tradiționale și satele din Delta Dunării au fost documentate cu ajutorul specialiștilor care au colaborat la realizarea ghidurilor audio și video. În plus, cele 275 de obiective turistice, organizate pe parcursul a 12 rute culturale, vor fi mai accesibile prin amplasarea infrastructurii rutiere de semnalizare.

Paul Opricean, expert în cadrul proiectului, explică faptul că turiștii pot folosi platforma *România atractivă* în foarte multe feluri, atât în scop de educare, fiindcă este cea mai complexă bibliotecă digitală cu informații despre obiectivele culturale validate de specialiști, cât și ca inspirație pentru planificarea viitoarelor lor călătorii. Pe scurt, prin platformă, informația ajunge online la utilizator prin website-ul dedicat www.romania-atractiva.ro. sau prin aplicația mobilă disponibilă gratuit pentru sistemele de operare iOS și Android. Conținutul este disponibil în mai multe limbi de circulație

internațională: engleză, maghiară, franceză, germană și romani, iar platforma reunește un conținut multimedia extrem de complex. Practic, sunt 5800 de materiale digitale de tip video, foto, tur virtual, animație 3D, ghid audio și, evident, texte care surprind atractivitatea fiecărui obiectiv turistic.

În cadrul programului există conturate 12 rute cu tematici diverse: rute cu un caracter istoric care prezintă castele, castre romane, cetăți, cule etc., patru trasee care aduc în atenție mănăstiri din Moldova, biserici de lemn, biserici fortificate; apoi, există o rută a gastronomiei tradiționale românești, una dedicată peisajului din Delta Dunării și un traseu care prezintă valoarea satelor cu arhitectură tradițională. Dintre toate acestea, una dintre cele mai accesate în cadrul platformei este chiar cea a gastronomiei. E o rută extrem de complexă, care surprinde cu adevărat bogăția întregului peisaj culinar românesc, inclusiv cu influențele sale balcanice, turcești sau maghiare.

Pe de altă parte, ruta castelelor propune o întoarcere în timpul regilor, al cavalerilor și al marilor bătălii, într-o incursiune încărcată de istorie și de mister. Turiștii sunt invitați în sălile unde ecourile balurilor încă răsună, iar fastul regal întâlnește umbrele dure ale unor timpuri demult apuse. De la ruinele misterioase, până la fortificațiile transformate și restaurate în sute de ani, fiecare zid vorbește despre o istorie europeană mai puțin cunoscută, împletită cu povești și cu legende. Aici așteaptă să fie descoperite secretele nobililor și capitole de istorie pline de glorie, dar și de vremuri întunecate de tortură și de trădare.

Cei implicați în derularea programului ne spun că important e să pornim în călătorie cu deschidere, cu entuziasm, pentru că *fiecare pas prin România atractivă* spune o poveste.

adaptare după Daniel Onea, *România Atractivă*,
www.rri.ro/panoramice/radio-tour

A. (16 puncte: 4 puncte pentru fiecare răspuns corect)
Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare dintre următoarele cerințe, valorificând textul dat.

1. Notează trei tipuri de materiale prezente pe platforma *România atractivă*.
2. Precizează numărul traseelor care au conținut istoric din cadrul programului *România atractivă*.
3. Menționează cele două scopuri în care poate fi utilizată platforma *România atractivă*.
4. Explică, în 4-6 rânduri, secvența: *fiecare pas prin România atractivă spune o poveste.*

B. (14 puncte)

Redactează un articol pentru revista școlii, de cel mult 20 de rânduri, în care să prezinți importanța promovării obiectivelor turistice din România.

SUBIECTUL al III-lea — 16 puncte

(Se vor acorda câte 4 puncte pentru fiecare cerință.)
Răspunde, în enunțuri, la cerințele formulate mai jos, referitoare la textul multimodal.

1. Menționează două beneficii ale participării la concurs.
2. Notează două informații referitoare la desfășurarea concursului.
3. Precizează categoria de participanți căreia i se adresează concursul.
4. Prezintă, în 5-10 rânduri, relația dintre îndemnul „Descoperă misterele hărții, fii parte din aventură" și elementele vizuale din afiș.

Concurs de
ORIENTARE TURISTICĂ
Pădurea Trivale
Organizator: Școala Gimnazială "Ion Minulescu"
30 aprilie 2025
Interval orar: 9:00 - 12:00
N
W
E
S
Descoperă misterele hărții,
fii parte din aventură!
la parte la o experiență captivantă in natură!
Vino alături de noi in Pădurea Trivale
și pornește intr-o aventură plină de provocări!
Vei învăța:
să descifrezi tainele unei hărți,
să folosești busola,
să descoperi misterele naturii.
să îți testezi spiritul de aventură
și orientare.
Înscrieri:
Tel: 0744 123 456
Email: concursorionminulescu@gmail.com
Diplomă
Dacă ai intre 10 și 12 ani,
iubesti natura și misterele,
inscrie-te la concurs!

OLIMPIADA NAȚIONALĂ „LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ”
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
21 martie 2026
NIVELUL 2 – clasele a VII-a și a VIII-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție precizările de mai jos.

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de trei ore.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește cu atenție fiecare text, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I — 44 de puncte

NEEDUCABILII
(fragment)

de Gordon Korman

Capitolul 3
Parker Elias

Îmi place zgomotul pe care îl scoate camioneta când se trezește motorul la viață. Acum se aude și mai tare, de când avem o mică problemă la eșapament, dar numai până când adună mama și tata bani să-l repare. Însă-i nemaipomenit chiar și fără zgomotul suplimentar. Mă uit în jos și apăs pe butonul:

MOTRO RATTS/POTS

Cel puțin asta am citit eu prima oară. Acum știu că în realitate scrie:

MOTOR
START/STOP

Așa funcționează cititul la mine. Văd toate literele, dar aranjate într-un talmeș-balmeș. Clasa mea de la școală, de exemplu, care este CSA-8, mie îmi pare mereu CA8-SC sau S8-CA, ba chiar C-A8S. La început mă cam nedumerește, până-mi dau seama unde trebuie să merg, dar pe urmă nu mai contează ordinea literelor și a cifrelor.

Camioneta sare peste pământul bătătorit de pe alee și pe urmă înaintează cu hopuri pe drumul cu pavaj unde se termină proprietatea noastră. Ferma familiei mele e chiar lângă oraș, așa că nu ajung prea departe și apare o mașină de poliție care merge în paralel cu mine. Polițistul mă examinează de sus până jos. Sunt cam mic pentru vârsta mea, așa că arăt ca unul de doisprezece ani care a ieșit cu mașina la plimbare. Fetei celei noi aproape că i-au sărit ochii din cap când am coborât din camionetă în prima zi de școală. Sau poate așa se uită ea la oricine-i expediază ghiozdanul spre Lună.

Ca să stabilim lucrurile clar: am paisprezece ani. Nu te lasă să conduci dacă ești mai mic, indiferent ce situație specială ai avea.

Dar totul e în regulă. Poliția din zonă mă cunoaște. Polițistul coboară fereastra și se uită în lada camionetei, la cele câteva coșuri cu roșii proaspete.

— Le duci la piață, Parker, da? strigă el.

— Da, domnule polițist.

— Și pe urmă te duci direct la școală? Clatin din cap că nu.

— Întâi trebuie s-o iau pe buna.

Polițistul se încruntă.

— Pe buna?

— Bunica mea, îi explic. Trebuie s-o duc la clubul seniorilor. Pe urmă mă duc la școală.

De asta am permis de conducere într-a opta. E permis provizoriu, deși în ochii mei arată mai degrabă a ERPIMS ZOROPRIVIU. Am voie să conduc camioneta atâta vreme cât o fac pentru

afacerea familiei sau pentru buna, care e bătrână rău și uneori cam confuză, fără supărare. Părinții mei muncesc ca nebunii la fermă, așa că numai eu am timp s-o iau de la ea din apartament și s-o duc la centrul pentru bătrâni, unde stă și pierde vremea toată ziua. Pe urmă merg cu mașina la școală, iar după școală o iau de la centru și o duc la noi acasă pentru masa de seară. Dar ea nu locuiește cu noi. Nu vrea să renunțe la locuința ei. „Independența mea", așa o numește.

Legea spune că pot face toate lucrurile astea fiindcă atunci când te ocupi de o fermă, se consideră că ești „în dificultate". Asta-i o mare prostie, pentru că noi chiar preferăm să locuim în afara orașului și să avem tone de spațiu deschis în jur, pe când toți ceilalți sunt obligați să se rezume la un petic de iarbă cât un timbru. [...]

Las roșiile la piață și mă uit nerăbdător la ceas, în vreme ce domnul Sardo le cântărește cu precizie de milionime de gram. Pe urmă, direct la bunica. Ea mă așteaptă în holul blocului, dar s-a îmbrăcat cu palton, iar afară sunt vreo douăzeci și opt de grade. Sunt nevoit să parchez și mergem sus să-și scoată paltonul, dar când mă întorc din debaraua cu haine, o găsesc în bucătărie încălzindu-mi un rest de pârjoală.

—Buna, întârzii la școală!

—Micul-dejun este cea mai importantă masă a zilei, puștiule.

La început îmi plăcea cum îmi spune ea „puștiule" – dar acum sunt aproape sigur că o face pentru că nu-și mai amintește cum mă cheamă. Ca să fiu sincer, îmi spunea „puștiule" și înainte să-mi uite numele. Diferența este că acum îmi spune *numai* așa. [...]

Mănânc pârjoala, evident. Chiar e foarte bună. Buna încă mai gătește, chiar dacă a uitat aproape toate celelalte lucruri. De trei ani îmi împletește un pulover – și nu pare să-l poată termina. Între timp am crescut o grămadă, dar nu contează, căci și puloverul a crescut. E întins pe spătarul canapelei — un amestec de ochiuri scăpate, fire care atârnă și culori alese la întâmplare. [...]

Hăpăi mâncarea cât pot de repede, însă tot îmi dă programul peste cap. Când o las pe bunica la centrul pentru bătrâni, deja aud sunând clopoțelul de la școală. Cu bunica apare mereu ceva care te încetinește – dacă nu-i vreo pârjoală, atunci și-a încheiat greșit nasturii de la bluză sau poartă papuci în loc de pantofi [...].

M-am obișnuit să întârzii – buna merită. Dar deja asta-i a patra oară și suntem abia în prima săptămână de școală.

Gonesc pe străzi, depășind des limita de viteză și nesocotind cel puțin un semn de stop. Intru cu scârțâit de roți în parcarea școlii și zgârii ușor pe-o latură BMW-ul domnului Sarcassian. Nu-i bine. Dau grijuliu cu spatele și găsesc alt loc, de data asta în partea opusă a parcării. Scot din torpedou credincioasa mea pastă de lustruit și curăț dovada impactului de pe bara din față a camionetei. Pe urmă mă ocup puțin și de BMW. Nu iese perfect, dar sper să-l împiedice pe domnul S. să observe lovitura destulă vreme cât să nu-și dea seama de unde-o fi căpătat-o.

De obicei, ăsta-i momentul în care ziua mea începe s-o ia la vale. Îmi place la nebunie drumul spre școală – condusul și tot restul. Dar, după ce ajung, nu prea-mi mai place. N-am probleme cu clădirea, iar profesorii cred că-s OK. Numai că școala e locul unde nu mă descurc deloc la tot ce-i considerat important.

Până în sala 117 e drum lung. Îl parcurg agale, cine vrea să se grăbească spre o destinație pe care o urăște? Oricum am întârziat deja, așa că deschid ușa și intru.

Nici nu-mi dau seama când îmi alunecă picioarele și buf! zac lat pe spate pe podea.

Cei șase elevi prezenți deja în clasă râd în hohote și aplaudă răzleț. Singurul care nu reacționează e domnul Kermit, profesorul nostru. El nu-și ridică privirea de la rebusul din ziarul *New York Times* decât când soarbe rar dintr-o cană uriașă de cafea. [...]

Mă chinui să mă ridic. Dar, când mă întorc din nou spre ușă să văd de ce m-am împiedicat, cad iar, de data asta pe burtă. Simt cum miroase pardoseala și o gust puțin. E plină peste tot de unt!

— Cine a uns pardoseala? urlu eu.

Ceilalți copii râd și mai tare – destul cât să pătrundă zgomotul în conul de liniște al domnului Kermit și să-i atragă atenția. El ridică privirea, vede cum mă zbat ca peștele pe uscat și se întoarce repede la rebus. [...]

Cel mai jenant e că trebuie să mă salveze Kiana – asta-i fata căreia i-am lovit ghiozdanul cu mașina în prima zi de școală. Mă trage suficient de departe de porțiunea unsă cu unt, încât să pot sta iarăși în picioare. Pantofii tot îmi mai alunecă puțin, dar măcar mă pot duce până-n bancă.

Kiana se întoarce spre restul clasei.

— Cine a făcut asta?

Rahim, care adoarme imediat, ridică ușor capul de pe pupitru și se uită năuc în jur.

— Ce să facă?

— Las-o baltă, murmur eu, roșu la față.

— De ce-ați făcut-o? întreabă ea. Cineva a uns intrarea cu unt. Domnul Kermit n-o să înghită treaba asta.

Din direcția catedrei se aude un „mhmm" absent.

— Ssst!

Îmi târăsc pe scaun corpul făcut țăndări. Cine-i glumețul misterios care aproape că m-a băgat la terapie intensivă? În clasa asta există o grămadă de posibilități. Barnstorm, mare vedetă sportivă, acum accidentat. El scapă basma curată întotdeauna, orice-ar face – sau cel puțin scăpa, până să-l bage în CSA-8. Aldo, nemernicul care își iese din minți din orice. Elaine – mă uit pe furiș în spate la cea mai masivă fată dintr-a opta. Măcar de n-ar fi ea. Numele lui Elaine se traduce prin „bucluc".

Probabil că n-o să aflu niciodată cine a uns podeaua cu unt. Iar dacă a fost Elaine, nici nu vreau să aflu.

Ridic privirea și îl descopăr pe domnul Kermit stând în fața mea. La început mă simt flatat că a venit să verifice dacă n-am suferit vreo comoție. Dar nu-i vorba despre asta. Îmi pune în față pe pupitru o foaie de hârtie și se întoarce fără o vorbă la rebusul lui.

Asta facem noi în Clasa Specială Autonomă, a VIII-a. La începutul fiecărei ore, domnul Kermit ne dă tuturor o foaie de hârtie cu exerciții. Nu le face nimeni.

Cel puțin așa a fost la început. În primele zile au zburat prin clasă o mulțime de avioane de hârtie. Mă gândeam că domnul Kermit se va înfuria, dar el nu le-a dat nicio atenție. Așa că avioanele s-au oprit. Ce rost are să le mai faci, dacă nu-l înfurii pe profesor? Până la urmă, plictiseala a devenit așa de mare, că nu ne-a mai rămas altceva de făcut decât exerciții.

Mie mi-e greu însă pentru că literele se amestecă tot timpul. Chiar dacă-i vorba despre matematică, nu te întreabă nimeni, niciodată, cât fac cinci cu trei. Trebuie să inventeze o poveste despre cinci iepuri cafenii și trei iepuri albi care dansează un cotilion. Și-aici m-au pierdut. Pentru mine, cotilion se citește *ii cotlon*.

Mă aplec asupra hârtiei și încerc să deslușesc ceva ce pare a fi un cod imposibil de spart. La pupitrul din spate, Kiana lasă stiloul jos și se uită la foaia mea, neatinsă ca în clipa în care am primit-o.

— Încă n-ai început? șoptește ea.

— Ba cum să nu, răspund eu defensiv.

N-o duc de nas. [...]

— Nu știi să citești!

— Ba știu! mă apăr eu. Dar... în ritmul meu.

Se întinde și pune degetul pe prima întrebare.

— Ce scrie aici?

— Nu se vorbește în timpul orei, îi spun. Vrei să avem necazuri amândoi?

Domnul Kermit soarbe lung și zgomotos din cana lui gigantică de cafea.

— Citește! îmi ordonă Kiana.

Nu citesc. Nu că n-aș putea. Dar mi-ar lua timp.

— N-am chef, mormăi.

— Parker, nu fi prost, insistă ea. Poți fi ajutat la treaba asta. Trebuie numai să-i spui profesorului. Nu te ajută nimeni dacă oamenii nu știu că ai o problemă!

Traducere de Iulia Arsintescu

A. (10 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)
Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Legea permite ca Parker să aibă un permis de conducere provizoriu, deoarece
   a. a împlinit 14 ani.
   b. se ducea la școală.
   c. are o situație specială.
   d. transporta colegi.

2. În fiecare seară, bunica lui Parker cinează
   a. în apartamentul din oraș.
   b. la centrul pentru bătrâni.
   c. la clubul seniorilor.
   d. la ferma familiei Parker.

3. De curând, în clasa lui Parker s-a mutat
   a. Aldo.
   b. Elaine.
   c. Kiana.
   d. Rahim.

4. Ultima dată, Parker întârzie la școală, deoarece bunica lui
   a. a gătit niște pârjoale.
   b. încheiase greșit nasturii.
   c. purta papuci de casă.
   d. croșetează un pulover.

5. Vedeta sportivă din clasa lui Parker se numește
   a. Barnstorm.
   b. Sardo.
   c. Sarcassian.
   d. Kermit.

B. (8 puncte: 1 punct pentru fiecare idee plasată corect)
Stabilește ordinea logică și temporală a următoarelor idei ale textului, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos.

1. Deoarece podeaua din fața ușii clasei fusese unsă cu unt, Parker alunecă și cade.
2. O colegă observă că Parker Elias are probleme cu cititul.
3. Când intră cu camioneta pe drumul spre oraș, Parker se întâlnește cu mașina poliției.
4. De la centrul pentru bătrâni, băiatul aude clopoțelul școlii.
5. Parker duce la piață lăzile cu roșii de la ferma familiei.
6. Ajuns cu greutate în banca sa, băiatul primește de la profesor o fișă cu exerciții.
7. În parcarea școlii, băiatul lovește cu camioneta mașina unui profesor.
8. Băiatul trebuie să se întoarcă cu bunica în apartamentul acesteia.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)
Răspunde, pe foaia de concurs, în enunțuri, la fiecare dintre cerințele de mai jos.
1. Precizează o trăsătură morală a unuia dintre colegii lui Parker.
2. Menționează motivul zgomotului pe care îl scoate camioneta lui Parker în acea zi.
3. Prezintă cauza pentru care Parker nu reușește să rezolve problemele de matematică.
4. Explică gravitatea căzăturii lui Parker atunci când acesta alunecă pe podeaua unsă cu unt.

D. (14 puncte)
Imaginează-ți că ești Kiana și ai reușit să îl convingi pe Parker să îți accepte ajutorul.

Scrie o pagină de jurnal, din 21 martie 2026, de maximum 20 de rânduri, în care să prezinți ziua în care l-ai ajutat pe Parker să citească, descriind și reacția băiatului.

SUBIECTUL al II-lea — 30 de puncte

CARTEA CU DELFINI.
CONVORBIRI CU ANA BLANDIANA

Serenela Ghițeanu

Serenela Ghițeanu: Să presupunem că vremea copilăriei dvs. este păstrată într-o bulă a Timpului și că ați putea să vă apropiați de ea și să priviți înăuntru. Ce vedeți acolo? Ce scene ne puteți descrie de acolo?

Ana Blandiana: O să vă povestesc câteva așa cum îmi vin, fără ordine cronologică sau a importanței. Și o să las laoparte scene sau întâmplări despre care am scris în *Fals tratat de manipulare*. Cea mai importantă și cea care mi-a marcat cu adevărat devenirea și formarea a fost descoperirea bibliotecii dezafectate a Episcopiei Greco-Catolice, care fusese descărcată în mai multe camere din curtea în care locuiam și noi, camere misterioase, pe uși cu lacăte mari, dar sora mea și cu mine am reușit să le scoatem inelele și să intrăm. Ani de zile, până am terminat liceul și am plecat din Oradea, intram seara cu lanterna, scoțând și apoi punând la loc cuiul care fixa inelul și pe care, după ce lăsam cartea citită și luam alta, îl puneam la loc. Curtea aceea – întinsă de-a lungul unei case cu parter înalt, mai multe scări și o pivniță cu o intrare ovală impozantă, ca de cetate, în care toamna se aduceau și se clădeau lemnele pentru iarnă – a fost personaj în mai multe dintre povestirile mele fantastice. Dar a fost și locul în care m-am îndrăgostit pentru toată viața de pisici (pentru că ele erau în stare să mă urmeze pe crengile teiului unde mă cățăram cu mai multe cărți și caiete, în timp ce cățeii, oricât de inteligenți, rămâneau umiliți lângă tulpină) sau locul de unde urmăream, cățărată pe gard, filmele [...] desfășurate în grădina cinematografului vecin, pe un ecran pe care nu ajungeam să văd și transcrierea în românește a dialogurilor, drept care eram obligată să inventez singură acțiunea pe baza gesturilor și a expresiilor interpreților. A fost o ocupație care mă distra și mi-a prins bine nu numai ca viitor scriitor, ci și ca viitor telespectator al filmelor urmărite pe televiziunea bulgară, la care se uita, cu antene speciale ilicite, tot Bucureștiul [...]. Televiziunea română avea doar două ore [...], iar bucureștenii inventaseră un joc de societate, pe care îl practicam cu mare succes: se organizau concursuri de povești inventate pe baza imaginilor cu personaje care, indiferent de naționalitate, vorbeau în bulgărește. O altă curte importantă a copilăriei era cea a bunicilor dinspre tată, țărani care se mutaseră prin anii 1949-1950 din satul Murani, de lângă Vinga, la marginea Timișoarei. Se mutaseră cu vaci, porci, căruță cu cai, cu care mergeau până la cele câteva lanțe (cred că înseamnă hectare) cumpărate la capătul străzilor orașului, iar mama ne trimitea verile, de cum se termina școala, la ei, unde mai veneau alți patru verișori cam de vârsta mea și a surorii mele. Am mai scris despre isprăvile noastre, despre cum Bunicul „a luat biciul la noi" (era formularea maximei amenințări) când am dărâmat o căpiță de fân din curte dându-ne pe ea ca pe un derdeluș sau când ne-am îngropat în grâul din pod (ca în *Mirabila sămânță* de Lucian Blaga, poemul pe care, din această cauză, am sentimentul că l-am scris eu).

A. (16 puncte: 4 puncte pentru fiecare răspuns corect)
Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare dintre următoarele cerințe, valorificând textul dat.

1. Notează titlul unei alte cărți în care Ana Blandiana își povestește întâmplările din copilărie.
2. Precizează metoda prin care Ana Blandiana și-a procurat o parte dintre cărțile pe care le-a citit când era copil.
3. Menționează motivul pentru care Ana Blandiana simte că ea este autoarea poeziei „Mirabila sămânță" de Lucian Blaga.
4. Prezintă, în 5-8 rânduri, o relație care se poate stabili între „curțile copilăriei" și opera Anei Blandiana.

B. (14 puncte)

Poate fi stimulată creativitatea prin exerciții?

Redactează un articol pentru revista școlii, de cel mult 20 de rânduri, în care să prezinți un răspuns la întrebarea de mai sus, valorificând textul dat și experiența ta de lectură/personală.

SUBIECTUL al III-lea — 16 puncte

(Se vor acorda câte 4 puncte pentru fiecare cerință.)
Răspunde, în enunțuri, la cerințele formulate mai jos, referitoare la textul multimodal.

1. Precizează un posibil destinatar al afișului.
2. Menționează campania promovată prin acest afiș.
3. Explică, în 4-7 rânduri, ce rol are utilizarea alternanței alb-negru în transmiterea mesajului din afiș.
4. Prezintă, în 5-10 rânduri, mijloacele prin care sunt transmise ideile în afișul propus.

Primul proiect anti-hate din România
Oprim
HATE-UL
din
ONLINE

OLIMPIADA *LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ*–OLAV
Clasele IX-XII
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
21 martie 2026
nivelul 1 – clasele a IX-a și a X-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție precizările de mai jos.

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de trei ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 100 de puncte.

Citește cu atenție textele, apoi cerințele și răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I **40 de puncte**

Ceţurile

de Narine Abgarian

„Paşoianţ Sona desenează ceţurile copilăriei sale. În Berd ele sunt deosebite: dese, de nepătruns, coborând pe munte ca nişte râuri de lapte – înainte, înainte, spre curţi, spre porţi, spre verandele lipsite de apărare. Pare că dacă le împingi cu umărul sticla va fi spulberată-n cioburi, şi atunci ceţurile, pătrunzând în case, le vor dizolva fără urmă: a fost Berd – acum nu mai e.

Paşoianţ Sona desenează ceţurile copilăriei sale. În tablourile ei, ele miros a singurătate şi dor. Nu doar descriu spaţiul, ci îi schimbă esenţa – nu mai departe decât ieri puteai ajunge până la casa vecină într-o clipită, iar acum pare că va dura o veşnicie. Ceţurile Berdului nu ştiu să se socotească cu timpul – ele există în acea dimensiune unde el nu există.

Paşoianţ Sona are o familie mare: mama, tata, trei surori mai mari, un frate mai mic. Mama predă limba şi literatura rusă la şcoală, tata e medic. Când războiul e în toi, el trebuie să plece la spital sub bombardamente, şi nimeni nu ştie dacă a ajuns sau nu, fiindcă nu poţi să suni şi să întrebi – telefoanele tac.

Clădirea de piatră a şcolii nu mai există de mult – se învaţă în corturi militare jilave. Fără electricitate, fără căldură. Iarna e atât de frig, încât copiii scriu fără să-şi scoată mănuşile. Mama stă apoi până târziu să le descifreze mâzgălelile – mănușile deformează mult scrisul. În ultimele zile rămâne la serviciu până noaptea – pregăteşte lecţia deschisă despre Byron, repetă un spectacol cu elevii din clasele mari. «Pentru ce? Pentru ce faci asta?» a întrebat-o Sona, cu disperare parcă. «Trebuie să trăim», a răspuns mama cu o voce egală.

Trăiesc. Dorm în hol cea mai sigură încăpere din casă. Tata se întinde lângă uşa de la intrare, ca, dacă începe bombardamentul, să plece imediat la spital. Surorile mai mari se culcă la marginile saltelelor puse pe podea, lăsând în centru loc pentru cei mici. Băieţelul e foarte mic, are doar patru ani, când se trage în Berd, îşi îngroapă faţa în palme. «Poate mai bine să-ţi acoperi urechile? Că zgomotul te sperie mai tare!» îi spun surorile lui. Băieţelul îşi ascunde faţa în palme şi tace.

Sona ştie despre război multe pe care n-ar fi vrut să le ştie: că, atunci când mergi la culcare, trebuie să încui toate uşile, iar pe cele care au geam trebuie să atârni pături, ca, dacă le loveşte un val de explozie, să nu te rănească cioburile. Că nu trebuie să ceri pâine când nu este – n-o să-ţi astâmperi foamea, dar o s-o faci iar pe mama să plângă. Că nu poţi să te plângi de frigul muşcător, fiindcă sunt şi lucruri mult mai periculoase. Că nu trebuie să plângi când ţi-e frică, pentru că ţi se face şi mai frică. Trăieşte – ca în ceaţă – și nu te văicări.

Uneori vin scurte perioade de liniște, iar oamenilor li se pare naiv de fiecare dată că sunt pentru totdeauna. Şi cum ar putea fi altfel, dacă în zori cântă fără griji cocoşii, la amiaza fierbinte, cicadele,

iar la apus, greierii? Noaptea sunt atâtea stele, de-ai crede că cineva a aruncat pe cupola cerească o ghirlandă de Crăciun şi înadins n-a mai stins-o. Sona stă în patul ei – ce fericire să nu stai pe podeaua holului, ci în patul tău – şi priveşte cum pe cer se rostogoleşte cercul mare al lunii. Bunica povestea că înainte luna era o fată foarte frumoasă, dar leneşă, prefera să se odihnească şi să petreacă pe malul râului în loc să muncească. Odată, mama ei a rugat-o s-o ajute să facă pâinea, dar luna nici nu s-a învrednicit să-i răspundă – îşi admira reflexia în unda râului. Şi atunci, mama ei, supărată, a aruncat în ea cu un boţ de aluat, nimerind-o în faţă. Luna a căzut în râu, şi acesta a purtat-o până la cer. De atunci, drept pedeapsă pentru lenea ei, ea e nevoită să strălucească atunci când alţi oameni se odihnesc. Şi, dacă te uiţi cu atenţie, poţi desluşi pe faţa ei semnul aluatului uscat.

Sona adoarme mult după miezul nopţii, aşteptând până când chipul obijduit* al lunii se ascunde după cornişă. Noaptea e îndurătoare şi liniştită, pe cer stelele şuşotesc ceva, lumea e adormită de cântecul de leagăn al greierilor...

Explozia se produce foarte aproape, lângă pereţii casei. Sona e aruncată în singurul colţ sigur al camerei. Stă întinsă pe spate, cuprinzându-se cu braţele, iar prin aer se învârtejesc petice de perdele arse. Ele cad peste ea ca nişte fulgi negri de funingine, şi singurul gând care îi stăruie în minte e cum ar putea să le distingă pe un întuneric atât de nepătruns. Din locul în care se află Sona, se vede căuşul Ursei Mari şi steaua albă din coada ei.

Dimineaţa iese soarele. Berdul străluceşte în razele lui ca o ghirlandă de Crăciun – e acoperit de cioburile geamurilor sparte ca de un covor. Sunt atât de multe, încât pare că sub acoperirea nopţii au fost aduse aici toate geamurile lumii şi au fost fărâmiţate deodată. Tata vine de la spital doar ca să se convingă că sunt toţi teferi. Se aşază o clipă să se odihnească – şi cade într-un somn adânc. Sona îl mângâie pe obraz – de-atâta vreme e neras, că în curând o să fie de-a dreptul bărbos. Surorile mai mari acoperă ferestrele cu folii de plastic – într-o zonă aflată sub blocadă n-ai de unde să faci rost de geamuri, şi nici n-ar avea rost să le pui, de vreme ce vor fi spulberate de următorul bombardament.

Paşoianţ Sona îşi mângâie tatăl adormit cu palma arsă. Deja desenează Berdul – acela care va rămâne mereu cu ea. Îl va desena de-a lungul multor ani, când orice foşnet îi va provoca un atac de panică:«Sindrom postbelic», îşi va desface braţele neputincios un medic. Când ea, o femeie sănătoasă şi frumoasă, va afla că, după toate probabilităţile, n-o să poată avea copii: «Se întâmplă, la fetele care au trecut prin traume atât de mari în copilărie, în special foamete», clatină din cap un alt medic. Când ea va refuza să plece cu o expoziţie în îndepărtatul New York: «Frica de spaţii largi este una dintre urmările stresului trăit în timpul războiului», îi va explica un al treilea.

— Şi eu ce să fac? îl întreabă Sona pe al patrulea.

— Ştii să desenezi. Încearcă să-ţi desenezi frica. Poate că astfel o să reuşeşti să scapi de ea.

Paşoianţ Sona desenează Berdul: copii speriaţi, femei rănite, bărbaţi neputincioşi – în braţele unei ceţi tăcute şi indiferente.

Paşoianţ Sona se luptă cu fricile ei cum poate – singură.

Paşoianţ Sona. Sora mea mai mică."

*obijduit - asuprit, exploatat, nedreptățit, năpăstuit, oprimat, persecutat, prigonit.

A. (2 puncte: 0,50 puncte pentru fiecare răspuns corect)
Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Sona desenează:
a. peisajele din jurul Berdului;
b. ceţurile copilăriei sale;
c. familia;
d. Ursa Mare şi steaua albă din coada ei.

2. Sona știe despre război:
a. că este o luptă pentru supraviețuire;

b. că nu se va termina niciodată;
c. că trebuie să plângi când ţi-e frică;
d. lucruri pe care n-ar fi vrut să le ştie.

3. În Berd se face școală:
a. într-o clădire de piatră;
b. în corturi militare, fără electricitate și fără căldură;
c. acasă, cu părinții;
d. sub cerul liber.

4. Mama stă la școală până noaptea pentru că:
a. predă limba şi literatura rusă;
b. citește lucrările scrise de elevi;
c. pregătește lecţia deschisă despre Byron;
d. războiul e în toi.

B. (4 puncte: 0,50 puncte pentru fiecare idee plasată corect)
Stabilește ordinea din text a următoarelor idei, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos.

1. Sona știe că nu trebuie să ceară pâine când nu este.
2. Bunica povestește despre lună.
3. Explozia o aruncă pe Sona într-un colț sigur al camerei.
4. Mama repetă un spectacol cu elevii din clasele mari.
5. Sona suferă de „Sindrom postbelic".
6. Surorile mai mari acoperă ferestrele cu folii de plastic.
7. Sona se luptă singură cu fricile ei.
8. Tata vine de la spital să se convingă că toți sunt teferi.

C. (14 puncte)
Răspunde, pe foaia de concurs, prin enunțuri, la fiecare dintre cerințele de mai jos, referitoare la textul dat.

1.Precizează ce pedeapsă primește luna pentru lenea ei. **2 puncte**
2.Numește motivul pentru care membrii familiei dorm în hol. **2 puncte**
3.Explică răspunsul mamei: „Trebuie să trăim". **4 puncte**
4.Prezintă consecințele războiului asupra personajului Sona. **6 puncte**

D. (20 de puncte)
Participi la o discuție între cititori ai textului *Cețurile* de Narine Abgarian:

— Cred că această povestire transmite un mesaj pozitiv, optimist, despre viață și puterea oamenilor de a depăși orice obstacol.

— Eu cred, dimpotrivă, că mesajul povestirii este trist: războiul traumatizează pentru totdeauna.

Redactează un text, de cel mult 30 de rânduri, care să reprezinte intervenția ta în acest dialog. Alege una dintre opiniile formulate de cei doi cititori, pe care o vei susține prin două argumente, în dezvoltarea cărora vei valorifica textul autoarei Narine Abgarian și experiența ta culturală.

SUBIECTUL al II-lea — 30 de puncte

Arta este o sursă de frumos. Ea poate servi ca un instrument puternic pentru auto-exprimare și auto-reflecție, facilitând vindecarea emoțională. Rădăcinile terapiei prin artă se regăsesc în

civilizațiile antice, unde arta era folosită ca mijloc de comunicare și exprimare a sentimentelor. Cu toate acestea, terapia prin artă a început să se dezvolte ca domeniu în secolul al XX-lea, când pionieri precum Margaret Naumburg și Edith Kramer au integrat teoriile psihanalitice în procesul creativ. Acești terapeuți au recunoscut potențialul artei de a ajuta indivizii să-și exprime emoțiile într-un mod care nu era întotdeauna posibil prin alte mijloace.

Procesul creativ ajută oamenii să devină mai conștienți de sine și de emoțiile lor. Arta poate oferi o modalitate eficientă de a face față stresului și anxietăților, stimulează gândirea critică și rezolvarea creativă a problemelor și promovează dezvoltarea abilităților necesare pentru a face față provocărilor vieții. Fie că vorbim despre pictură, sculptură, de muzică, dans, artă dramatică sau chiar de arta scrisului, toate acestea sunt instrumente terapeutice care facilitează vindecarea emoțională și dezvoltarea personală.

De la picturi abstracte, care redau haosul emoțional, până la performanțe teatrale, care dezvăluie povești personale, artiștii transformă durerea în creație, oferind nu doar o metodă de vindecare personală, ci și un limbaj universal prin care publicul se poate conecta cu propriile experiențe.

Călătorind înapoi în timp, în secolul XX, psihanalista Melanie Klein a explorat cum desenul copiilor reflectă subconștientul, deschizând calea pentru terapia prin artă modernă. Astăzi, studii neuroștiințifice confirmă că activitățile creative activează cortexul prefrontal, responsabil de reglarea emoțiilor, și reduc activitatea amigdalei, asociată cu răspunsul la frică.

Mulți artiști și-au folosit experiențele traumatizante ca sursă de inspirație pentru lucrările lor, transformându-și durerea în lucrări frumoase și provocatoare, adevărate capodopere.

Potrivit Asociației Americane de Terapie prin Artă, procesul creativ permite externalizarea traumei – transformarea emoțiilor abstracte în ceva tangibil, reducând simptomele de stres post-traumatic. Recuperarea controlului – alegerea culorilor, formelor sau mișcărilor reface simțul autonomiei, pierdut adesea în urma abuzului sau violenței. Reevaluarea narativă – repovestirea experiențelor prin metafore artistice schimbă perspectiva asupra evenimentelor traumatice.

Un studiu publicat în Journal of the American Art Therapy Association a demonstrat că pacienții, care au participat la ședințe de terapie prin artă timp de 8 săptămâni, au înregistrat o scădere cu 45% a nivelului de anxietate față de grupul de control.

De ce este atât de benefică arta? Unul dintre răspunsuri ar fi: pentru că oferă un spațiu sigur unde emoțiile pot fi exprimate fără a fi judecat.

(text adaptat după https://www.descopera.ro/cultura/)

A. (4 puncte: 1 punct pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)
Citește afirmațiile de mai jos, extrase din textul dat sau referitoare la acesta. Transcrie pe foaia de concurs cifra asociată afirmației și notează opțiunea ta. În cazul în care consideri că afirmația exprimă un fapt, notează litera F în dreptul cifrei. În cazul în care consideri că afirmația exprimă o opinie, notează O.

1. Terapia prin artă a început să se dezvolte ca domeniu în secolul al XX-lea.
2. Pacienții, care au participat la ședințe de terapie prin artă timp de 8 săptămâni, au înregistrat o scădere cu 45% a nivelului de anxietate față de grupul de control.
3. Arta poate oferi o modalitate eficientă de a face față stresului.
4. Mulți artiști și-au transformat durerea în lucrări frumoase și provocatoare, adevărate capodopere.

B. (10 puncte)
Răspunde, pe foaia de concurs, formulând enunțuri, la fiecare dintre cerințele de mai jos, referitoare la textul dat.

1. Menționează un efect al artei, identificat în articolul citat. **2 puncte**
2. Prezintă în ce constă contribuția psihanalistei Melanie Klein. **4 puncte**
3. Explică la ce ajută *procesul creativ*. **4 puncte**

C. (16 puncte)

Exprimă-ți opinia, în cel mult 20 de rânduri, despre afirmația extrasă din textul de mai sus: *repovestirea experiențelor prin metafore schimbă perspectiva asupra evenimentelor.*

SUBIECTUL al III-lea **20 de puncte**

1. Prezintă scopul pentru care a fost creat afișul de mai jos. **5 puncte**
2. Explică elementele de identitate vizuală a unei instituții identificate pe afiș. **5 puncte**
3. Comentează, în cel mult 20 de rânduri, cel puțin două aspecte de compoziție a afișului. **10 puncte**

Primăria Capitalei
EXPOZIȚIE DE PICTURĂ
OANA BÎRSAN & DANA SIMION
Curator : MARIUS BURHAN
Perioada expoziției: 29 ian. 2026 - 15 feb. 2026
FRUMUSEȚEA
VA
SALVA
LUMEA
VERNISAJ: 31 ian. 2026, ora 14:00
Centrul Cultural Palatele Brâncovenești - Galeria Parter Palat
Str.Valea Parcului nr.1, Mogoșoaia, Ilfov
Jurnal de Bucuresti
jurnaldebucuresti.com
AGERPRES
Radio TRINITAS
Urban Tale

OLIMPIADA *LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ*–OLAV
Clasele IX-XII
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
21 martie 2026
nivelul 2 – clasele a XI-a și a XII-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție precizările de mai jos.

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de trei ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 100 de puncte.

Citește cu atenție textele, apoi cerințele și răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I **40 de puncte**

Fata cu cercel de perlă

de Tracy Chevalier

Era prima zi a noului an. Aplicase grundul pe pânza unde urma să mă picteze pe mine cu aproape o lună înainte, dar de atunci nimic – nici semnele roșiatice pentru a marca contururile, nici culorile false, nici culorile întinse deasupra, nici părțile cele mai importante. Pânza rămăsese goală, alb-gălbuie. O vedeam în fiecare dimineață când făceam curățenie.

Am ciocănit mai tare.

A deschis ușa, s-a încruntat și nu m-a privit în ochi.

— Să nu mai bați la ușă, Griet – intri direct și fără zgomot, a spus el, s-a întors și s-a dus din nou la șevalet, unde pânza goală aștepta culorile.

Am închis binișor ușa, lăsând afară larma copiilor din bucătărie și m-am dus în mijlocul încăperii. În sfârșit, venise momentul, iar eu eram uimitor de calmă.

— M-ați chemat, domnule.

— Da, du-te și stai acolo în picioare. A făcut un semn cu mâna spre colțul unde le pictase pe femeile celelalte. Masa pe care o folosea pentru pictura concertului era aranjată acolo, dar dăduse la o parte instrumentele muzicale. Mi-a dat o scrisoare. Citește-o.

Am despăturit foaia de hârtie și mi-am plecat capul deasupra ei, temându-mă că o să-și dea seama că, de fapt, nu sunt în stare să citesc un scris pe care nu îl cunoșteam.

Pe foaie nu era scris nimic.

Mi-am ridicat privirea – mă gândeam să-i spun că foaia e goală, dar m-am oprit. Cu el era mai bine să taci. Mi-am plecat din nou capul deasupra scrisorii.

— Mai bine încearcă cu asta, a sugerat el și mi-a întins o carte. Era legată în piele uzată și avea cotorul rupt în câteva locuri. Am deschis-o la întâmplare și am studiat o pagină. Nu cunoșteam, nu înțelegeam niciun cuvânt.

M-a pus să mă așez cu cartea, apoi să stau în picioare și s-o țin în mână în timp ce mă uitam la el. Mi-a luat cartea, mi-a dat cana albă cu capac de cositor și m-a pus să mă fac că umplu un pahar cu vin. Mi-a spus să stau în picioare și să mă uit pe fereastră. Părea derutat, înciudat, ca și cum cineva i-ar fi spus o poveste și el nu-și mai amintea sfârșitul ei.

— Veșmintele, asta e, a murmurat el. Aici e necazul.

Am înțeles. Mă punea să fac gesturi de doamnă, dar purtam haine de slujnică. M-am gândit la mantila galbenă și la pieptarul alb cu negru și m-am întrebat ce îmi va cere să pun pe mine. Totuși, ideea nu mă încânta deloc. Dimpotrivă, mă simțeam stânjenită. În primul rând, ar fi fost imposibil să port hainele Catharinei fără știrea ei. Apoi, nu mi se părea cinstit să țin în mână cărți și scrisori, să-mi torn vin în pahar, gesturi pe care nu le făceam niciodată. Mi-ar fi plăcut foarte mult să simt blana moale a mantilei în jurul gâtului meu, însă eu nu purtasem niciodată asemenea veșminte.

— Domnule, am vorbit în cele din urmă, poate ar trebui să mă puneți să fac altceva. Lucruri pe care le face o slujnică. [...]

— Ți-ar plăcea să te pictez ținând teul?

— Nu eu hotărăsc, domnule. Nu-i pictura mea. [...]

— Am să te pictez așa cum te-am văzut prima oară, Griet. Te pictez pe tine, așa cum ești tu.

A pus lângă șevalet un scaun îndreptat spre fereastra din mijloc și eu m-am așezat. Am știut că va fi locul meu. O să adopte poza în care mă pusese cu o lună înainte, când se hotărâse să mă picteze.

— Uită-te pe fereastră, a spus el.

M-am uitat, era o zi cenușie de iarnă. Mi-am amintit de momentul când am pozat în locul fetei brutarului și am încercat să nu văd nimic, să nu mă gândesc la nimic. Îmi venea greu, fiindcă mă gândeam la el, mă gândeam că stau în fața lui.

Clopotul de la Biserica Nouă a bătut de două ori.

— Acum întoarce capul încet către mine. Doar capul, nu și umerii. Corpul rămâne întors spre fereastră. Întoarce doar capul. Încet, încet. Stai. Încă puțin, așa fel încât... stai. Și acum să nu te mai miști.

Am stat nemișcată.

La început n-am putut să-l privesc drept în ochi. Apoi, când am reușit, a fost ca și cum aș fi stat lângă o vâlvătaie care a izbucnit dintr-odată. În schimb, i-am studiat bărbia voluntară, buzele subțiri.

— Griet, nu te uiți la mine.

Mi-am forțat privirea să se înalțe spre ochii lui. Din nou am avut senzația că ard, mă mistui, dar am suportat – fiindcă așa voia el.

Curând mi-a venit mai ușor să-l privesc în ochi. Mă privea, dar parcă nu mă vedea pe mine, ci avea în față altă persoană sau alt lucru – se uita la mine ca și cum aș fi fost o pictură.

Nu se uită la fața mea, se uită la lumina care cade pe ea, m-am gândit eu. Asta-i deosebirea. Ca și cum n-aș fi fost acolo. Când am simțit asta, am putut să mă destind puțin. Cum el nu mă vedea, nici eu nu l-am mai văzut. Mintea mea a început să hoinărească [...].

Clopotul bisericii a bătut de trei ori. Am clipit. Nu simțisem că a trecut atâta timp. Parcă fusesem vrăjită.

L-am privit – acum ochii lui mă vedeau pe mine. În timp ce ne priveam, o undă fierbinte mi-a străbătut trupul. Totuși, am continuat să-l privesc în ochi până când, în cele din urmă, el s-a uitat în altă parte și a tușit.

— Pentru azi e de-ajuns, Griet. Ți-am lăsat sus în atic un os – te rog să-l macini.

Am dat din cap și am ieșit tiptil din încăpere. Inima îmi bătea de mai-mai să-mi spargă pieptul. Da, mă picta pe mine.

— Trage-ți boneta de pe față, a spus el într-o zi.

— De pe față, domnule? am repetat prostește și imediat mi-a părut rău. Prefera să faci ce-ți spune și să taci. Dacă totuși m-aș fi încumetat să vorbesc ar fi trebuit să spun ceva important, să nu stric vorbele pe nimicuri.

N-a răspuns. Am tras de pe obraz clapa dinspre el a bonetei. Colțul scrobit al clapei m-a zgâriat ușor pe gât.

— Mai mult, a spus el. Să-ți văd linia obrazului.

Am șovăit, apoi am tras și mai mult clapa. Privirea lui urmărea conturul obrazului.

— Arată-mi urechea.

Nu voiam, dar n-aveam încotro.

M-am pipăit pe sub bonetă să mă asigur că nu ieșise niciun fir de păr și mi-am băgat câteva șuvițe după ureche. Apoi am tras clapa și mi-am descoperit partea de jos a urechii.

El avea expresia unui om care oftează, deși n-a scos niciun sunet. Am simțit un hârâit în gât, dar l-am împins înapoi, să nu se audă.

— Boneta, spuse el. Scoate boneta.

— N-o scot, domnule.

— Nu?

— Vă rog, nu-mi cereți s-o scot, domnule. Am lăsat stofa bonetei să cadă și clapa a acoperit din nou urechea și obrazul. Mă uitam în podea, dalele gri și albe se îndepărtau de mine, curate și drepte.

— Nu vrei să rămâi cu capul gol?

— Nu.

— Totuși, nu vrei să fii pictată ca fată-n casă, cu teul și boneta, nici ca o doamnă, cu satin și blană și părul aranjat.

N-am răspuns. Cum să-i arăt părul? Nu eram dintre alea de merg cu capul descoperit.

S-a foit pe scaunul lui, apoi s-a ridicat. Am auzit cum se duce în magazie. Când s-a întors, avea brațele încărcate cu bucăți de stofă pe care mi le-a pus în poală.

— Griet, vezi ce poți face cu ele. Găsește ceva, o bucată de stofă pe care s-o înfășori în jurul capului, încât să nu fii nici doamnă, nici slujnică. N-aș putea spune dacă era supărat sau amuzat. A ieșit din cameră și a închis ușa.

Am căutat printre pânzeturi. Erau trei bonete, toate prea elegante pentru mine și totodată prea mici și nu-mi acopereau în întregime capul. Erau bucăți de stofă rămase de la rochiile și hainele făcute de Catharina, de diverse culori – galbene, maro, albastre și gri.

Nu știam ce să fac. M-am uitat în jur ca și cum aș fi putut găsi un răspuns în atelier. Privirile mi-au căzut pe Mijlocitoarea – tânăra avea capul descoperit, părul prins cu funde, dar bătrâna purta o bucată de stofă înfășurată, împletită, în jurul capului. Poate vrea așa ceva, m-am gândit eu. Poate așa își acoperă părul femeile care nu sunt nici doamne, nici slujnice, nici din alea.

Am ales o bucată de stofă maro și am luat-o în magazie unde era o oglindă. Mi-am scos boneta și am înfășurat stofa în jurul capului cât am putut de bine, uitându-mă la tablou pentru a încerca să o fac ca a bătrânei. Arătam foarte ciudat.

Trebuia să-l las să mă picteze ținând un teu, m-am gândit.

Când s-a întors și a văzut ce ispravă făcusem, a izbucnit în râs. Îl auzisem râzând rareori – uneori cu copiii, o dată cu Leeuwenhoek. M-am încruntat. Nu-mi place să râdă cineva de mine.

— Am făcut ce mi-ați spus, domnule, am murmurat eu.

S-a oprit din râs.

— Ai dreptate, Griet. Scuză-mă. Acum pot să-ți văd fața mai bine și e... S-a oprit, n-a terminat propoziția. M-am întrebat întruna ce-o fi vrut să spună.

S-a întors la grămada de pânzeturi pe care o lăsasem pe scaun.

— De ce ai ales bucata asta maro, a întrebat el, când sunt și alte culori?

N-am vrut să vorbesc din nou despre doamne și despre slujnice. N-am vrut să-i amintesc că albastrul și galbenul erau culorile doamnelor.

— Eu port de obicei maro.

Mi s-a părut că a ghicit ce gândeam.

— Tanneke a purtat albastru și galben când am pictat-o acum câțiva ani, m-a contrazis el.

— Da' eu nu-s Tanneke, domnule.

— Nu, categoric, nu ești Tanneke. A tras din grămadă o fâșie îngustă de stofă albastră. Totuși, vreau să încerci fâșia asta.

Am studiat-o.

— Nu-i de-ajuns să-mi acopere capul.

— Bine, atunci folosește-o și pe asta. A ales o bucată de stofă galbenă care avea chenar albastru – același albastru – și mi-a întins-o. Am luat fără tragere de inimă cele două bucăți de stofă, m-am dus înapoi în magazie și le-am probat din nou în fața oglinzii. Mi-am legat stofa albastră peste frunte, cu fâșia galbenă înfășurată jur-împrejur, astfel încât să-mi acopere creștetul capului. Am băgat capătul fâșiei într-o cută de pe partea laterală a capului, am potrivit cutele ici și colo, am netezit stofa albastră în jurul capului și am revenit în atelier.

Se uita într-o carte și n-a observat când m-am strecurat pe scaunul meu. Mi-am aranjat rochia și șorțul în vreme ce stăteam acolo. Când am întors capul să privesc peste umărul stâng, el s-a uitat la mine. În același timp capătul stofei galbene s-a desprins și mi-a căzut pe umăr.

— Uf, am șoptit, temându-mă că stofa o să cadă de pe cap și o să mi se vadă părul. Dar a ținut – doar capătul stofei galbene atârna liber. Părul meu rămânea ascuns.

— Da, a spus el atunci. Asta e, Griet. Da, e perfect.

Traducere din limba engleză de Horia Florian Popescu

A. (2 puncte: 0,50 puncte pentru fiecare răspuns corect)
Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.
1. Griet se teme să citească scrisoarea în fața pictorului pentru că:
a. nu îi este adresată.
b. nu cunoaște limba olandeză.
c. nu este nimic scris pe foaie.
d. nu este în stare să citească un scris pe care nu îl cunoaște.
2. Maestrul înlocuiește cartea din mâna lui Griet cu:
a. un evantai.
b. o cană albă cu capac.
c. o icoană.
d. o oglindă.
3. Griet refuză să își scoată boneta pentru că:
a. nu are părul aranjat.
b. nu îi place culoarea părului.
c. îi este teamă să nu răcească.
d. gestul de a-și arăta părul i se pare inadecvat.
4. Pictorul izbucnește în râs la vederea lui Griet, deoarece:
a. era bucuros să o revadă.
b. își găsise o nouă sursă de inspirație.
c. arăta ciudat cu noua acoperitoare de păr.
d. îi amintea de Catharina.

B. (4 puncte: 0,50 puncte pentru fiecare idee plasată corect)
Stabilește ordinea din text a următoarelor idei, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos.

1. Pictorul îi oferă lui Griet diverse bucăți de stofă colorată pentru a-și improviza o acoperitoare de cap.
2. Maestrul decide să o picteze pe Griet exact așa cum este ea.
3. Griet își înfășoară capul într-o acoperitoare, iar rezultatul final îl mulțumește pe pictor.
4. În prima zi a anului, Griet intră în atelierul pictorului pentru a poza pentru un portret.
5. Griet se opune categoric cererii de a-și scoate complet boneta.
6. În timpul primei zile de pictat, Griet resimte puterea privirii pictorului, înțelegând că acesta analizează modul în care lumina îi cade pe chip.
7. Într-o altă zi, pictorul îi cere fetei să își dea boneta la o parte pentru a-i vedea linia obrazului și urechea.
8. Pictorul încearcă inițial să o pună pe Griet să pozeze cu obiecte specifice doamnelor.

C. (14 puncte)
Răspunde, pe foaia de concurs, prin enunțuri, la fiecare dintre cerințele de mai jos, referitoare la textul dat.
1. Menționează culorile materialelor pe care le alege pictorul pentru acoperitoarea de cap a lui Griet. **2 puncte**
2. Precizează un motiv pentru care maestrul este nemulțumit la început. **2 puncte**
3. Explică de ce se teme Griet să i se vadă părul. **4 puncte**
4. Prezintă semnificația refuzului lui Griet de a fi pictată purtând însemnele unei „doamne" (scrisoarea, mantila) sau pe cele ale unei „slujnice" (teul). **6 puncte**

D. (20 de puncte).

Participi la o dezbatere privind relația tensionată dintre identitatea socială a unei persoane și posibila sa condiție de obiect al contemplației artistice.

Redactează un text de cel mult 30 de rânduri, în care să-ți prezinți intervenția argumentată, prin valorificarea unui episod/schimb de replici relevant din textul-suport și a experienței tale culturale sau de lectură.

SUBIECTUL al II-lea **30 de puncte**

De la crearea sa, în secolul al XVII-lea, *Fata cu cercel de perlă* a lui Johannes Vermeer nu a încetat niciodată să fascineze. Acest portret, adesea supranumit *Mona Lisa a Nordului*, intrigă prin misterul său, prin simplitatea sa aparentă și prin puterea emoției pe care o emană. Totuși, în ciuda faimei sale mondiale, motivele exacte ale acestei fascinații rămân neclare. Un studiu realizat de neurologi ar putea oferi răspunsul. Cheia constă în modul în care creierul nostru reacționează la această operă de artă foarte specială.

Pictată în jurul anului 1665, *Fata cu cercel de perlă* este una dintre cele mai emblematice lucrări ale lui Johannes Vermeer, pictor olandez renumit pentru măiestria sa în ceea ce privește jocul de lumină și compoziție. Tabloul înfățișează o tânără necunoscută, ușor întoarsă din profil, purtând o perlă impunătoare în ureche și un turban exotic care îi conferă o alură aproape atemporală. Dar cea mai izbitoare trăsătură este, fără îndoială, privirea ei. Subiectul lui Vermeer pare să interacționeze cu privitorul într-un mod direct și intim. Spre deosebire de alte picturi ale lui Vermeer, în care personajele sunt absorbite de activitățile cotidiene, tânăra fată din acest portret ne privește cu intensitate. Această privire, combinată cu efectul izbitor al luminii care îi mângâie fața și luminează perla, creează o puternică conexiune emoțională. Lucrarea nu spune nicio poveste, nu arată nicio acțiune specifică, dar ne vorbește și ne atinge profund.

Această simplitate înșelătoare și finețea tehnică a lui Vermeer contribuie la crearea unei atmosfere unice. Măiestria clar-obscurului și alegerea unor detalii limitate (ochiul, gura și perla) adaugă acestui portret o dimensiune misterioasă care îl obligă pe privitor să se uite mai mult, să revină mereu la fiecare element. Cu toate acestea, există întotdeauna un sentiment de incompletitudine, ca și cum pictura ar ascunde un secret care nu poate fi niciodată dezvăluit pe deplin. Acest dialog tăcut între pânză și privitor face din ea o capodoperă atemporală.

În 2024, Muzeul Mauritshuis din Haga, unde este expusă *Fata cu perla*, a decis să colaboreze cu neurologi pentru a încerca să înțeleagă mai bine ce face această pictură atât de captivantă. Pentru a face acest lucru, ei au folosit tehnici de studiu al creierului, cum ar fi electroencefalograma (EEG) și imagistica prin rezonanță magnetică (IRM), pentru a măsura reacțiile neurologice ale spectatorilor la această lucrare.

Rezultatele acestui studiu au evidențiat un fenomen cunoscut sub numele de bucla atenției susținute. Mai exact, atunci când voluntarii observau tabloul, privirea lor se deplasa în mod constant între trei puncte precise: ochiul tinerei fete, gura acesteia și perlă. [...] Cu alte cuvinte, *Fata cu perla* îl obligă literalmente pe privitor să se uite la ea.

Această interacțiune unică între lucrare și privitor nu este doar o curiozitate vizuală. Ea stimulează, de asemenea, o anumită zonă a creierului numită precuneus, responsabilă de conștiința de sine și de identitatea personală. Aceasta înseamnă că portretul atinge ceva fundamental în noi și declanșează reflecții profunde și emoții intense. [...]

După cum subliniază Martine Gosselink, directorul Mauritshuis, „implicarea în artă, fie că este vorba de pictură, fotografie sau dans, este esențială pentru stimularea creierului nostru". Cu alte cuvinte, arta nu doar ne mulțumește sau ne emoționează: ea modelează literalmente modul în care gândim și percepem lumea.

https://stiintasitehnica.com/de-ce-este-fata-cu-cercel-de-perla-este-atat-de-fascinanta-un-studiu-stiintific-rezolva-misterul/

A. (4 puncte: 1 punct pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)
Citește afirmațiile de mai jos, extrase din textul dat sau referitoare la acesta. Transcrie pe foaia de concurs cifra asociată afirmației și notează opțiunea ta. În cazul în care consideri că afirmația exprimă un fapt, notează litera F în dreptul cifrei. În cazul în care consideri că afirmația exprimă o opinie, notează O.

1. Studiul sus-menționat a identificat „bucla atenției susținute", un fenomen în care privirea oscilează constant între trei puncte: ochiul, gura și perla.
2. Pictura este supranumită „Mona Lisa Nordului".
3. Lucrarea emană o atmosferă de mister și o „simplitate înșelătoare".
4. Cercetătorii au utilizat tehnici precum electroencefalograma (EEG) și imagistica prin rezonanță magnetică (IRM) pentru a măsura reacțiile vizitatorilor.

B. (10 puncte)
Răspunde, pe foaia de concurs, formulând enunțuri, la fiecare dintre cerințele de mai jos, referitoare la textul dat.

1. Precizează denumirea fenomenului descoperit de autorii studiului neurologic. **2 puncte**
2. Menționează care este elementul central al picturii lui Vermeer, potrivit textului-suport. **2 puncte**
3. Explică următoarea afirmație din text: „arta nu doar ne mulțumește sau ne emoționează: ea modelează literalmente modul în care gândim și percepem lumea." **6 puncte**

C. (16 puncte)
Crezi că privirea poate transforma realitatea în artă? Răspunde, motivându-ți răspunsul și prin valorificarea textului-suport, într-un text de cel mult 20 de rânduri.

SUBIECTUL al III-lea **20 de puncte**
Privește cu atenție afișul atașat, apoi răspunde, în enunțuri, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Precizează două dintre informațiile esențiale privind desfășurarea evenimentului anunțat. **5 puncte**
2. Menționează o tehnică de persuasiune utilizată în realizarea afișului. **5 puncte**
3. Explică relația dintre elementele vizuale ale afișului și titlu, într-un text de cel mult 20 de rânduri. **10 puncte**

Tabara de pictura
Hobby Art
by
Arbex Art Decor
Expozitie de pictura
Oameni, chipuri, suflete
U- Art Gallery - Bucuresti
bd. Iancu de Hunedoara nr 8 et. 7
6- 28 nov. 2018 | ora 8.30 - 18.00
(cu intrerupere in 16-18 nov)
Expun:
Carmen Tanasescu, Oana- Maria Paul, Veronica Miclea Sorescu,
Elena Demetrescu, Elena Dinga, Gabriela Bacter, Sorin Mitulescu
Vio Postaru, Ioana Comaromi, Ana- Maria Hutan, Miruna Chiricu
Elena Bancila, Andreea Georgescu, Alice Hartescu, Niculina Dobre
Elena Constantin, Maria Dumitriu, Maria Stoian, Voica Potinga
Ursz Timea Melinda, Alina Lacramioara Oprita
vernisaj - marti 6 noiembrie ora 18.30